

Makale Geliş Tarihi: 06.11.2020
Kabul Tarihi: 22.12.2020

Tekafül Sigorta Sisteminde Artan Bakiyenin Kullanım Şekillerinin Değerlendirilmesi

Öğr.Gör.Esra BİLDİRİCİ ÇALIK

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Özalp Meslek Yüksekokulu

esrabcalik@yyu.edu.tr

Orcid:0000-0003-3013-5806

Özet

İslami finansal ürünler son yıllarda finansal piyasalardaki gelişmelere paralel olarak artış göstermiştir. İslami prensipleri göz önünde bulundurarak müşterilerine hizmet sunmaya çalışan kuruluşlar ürün çeşitliğini sağlama noktasında ciddi bir gayret içerisinde. İslami hassasiyetleri olan bireylerin finansal ihtiyaçlarını karşılarken kendi değerleriyle bağdaşan kurumları tercih etmeye özen göstermeleri, bu kurumların da müşteri ihtiyaçlarını gözeterek finansal ürün geliştirmelerine sebebiyet vermektedir. Tekafül sigorta sistemi bu noktada müşterilerin sigorta ihtiyaçlarının İslami prensipler ışığında karşılanabilmesi amacıyla geliştirilmiş bir sigorta sistemidir. Son yıllarda Türkiye'de katılım bankalarının hızlı gelişiminin yanı sıra tekafül sigorta sistemleri de pazarda paylarını artırmaya başlamış ve elde ettikleri faaliyet karlarının nasıl değerlendirilmesi gerektiği incelemeye değer bulunmuştur. Araştırmada Türkiye'de faaliyette bulunan Tekafül sigorta sistemlerinin çalışma prensipleri ve artan bakiyeyi değerlendirme şekilleri incelenmiş olup, değerlendirmeler yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Tekafül Sigorta Sistemi, Katılım Bankacılığı, İslami Finans

The Increasing Balance In Takaful Insurance System Evaluation Of Usage Methods

Abstract

Islamic financial products have increased in parallel with the developments in financial markets in recent years. Organizations that try to provide services to their customers by considering Islamic principles are making a serious effort to provide product variety. While meeting the financial needs of individuals with Islamic sensitivities, they take care to choose institutions that are compatible with their own values, causing these institutions to develop financial products by considering customer needs. At this point, the Takaful insurance system is an insurance system developed in order to meet the insurance needs of customers in the light of Islamic principles. It has been found necessary to examine how value assessment of the rapid growth of participation banks in Turkey in recent years as well as takaful insurance systems have started to increase their share of the market and obtain their operating profit. principles of operation and increasing the balance of the takaful insurance systems operating in Turkey are examined in the research assessment figures, assessments were carried out.

Keywords: Takaful Insurance System, Participation Banking, Islamic Finance

GİRİŞ

İslami finans sistemi İslam dininin günlük ekonomik hayata katkılarını belirlemek amacıyla incelenmekte ve pek çok uygulama açısından bireylere yol göstermektedir. İslam dini şüphesiz insanların ahiret hayatları ile alakalı konulara değinirken gündelik hayatları ile alakalı pek çok konuya da değinmektedir. İslam dininin gündelik hayatla alakalı pek çok konuda emir ve yasaklarının olduğu düşünüldüğünde ekonomik hayatla alakalı olarak da çeşitli sınırlamalar ve düzenlemeler getirmesi gayet normal karşılanmaktadır.

Ülkemizde 1984 yılında "Özel Finans Kurumu" adı altında faaliyetlerine başlayan İslami finansal kurumlar günümüzde "Katılım Bankaları" olarak ifade edilmektedir. Her geçen gün ürün çeşitliliğini arttıran katılım bankaları, tekafül sigorta işlemlerini de bünyelerinde gerçekleştirebilmektedirler. Son yıllarda İslami prensiplerle çalışan sigorta şirketleri, yapılan yasal düzenleme((Katılım Sigortacılığının Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik, Resmi Gazete, 20 Haziran 2017) ve gerekli mevzuat düzenlemeleri ile daha etkin faaliyette bulunabilecek hale gelmiştir.

Bu çalışma beş bölüm halinde hazırlanmıştır. İlk bölümde öncelikle Tekafül sigorta sisteminin çalışma prensipleri açıklanacak, daha sonra ikinci bölümde uygulanmakta olan Tekafül modelleri hakkında bilgiler verilecektir. Üçüncü bölümde AAOFI standartlarına göre Tekafül sigorta sistemi hakkında bilgi verilecektir. Dördüncü bölümde Türkiye’de faaliyette bulunan Tekafül sigorta şirketleri ve çalıştıkları modeller hakkında bilgiler verilecek ve son bölüm olan beşinci bölümde ise Tekafül sigorta sisteminde elde edilen artan bakiyenin paylaşılıp paylaşılmayacağı konusu finansal, sektörel ve İslami açıdan değerlendirilecektir.

1. TEKAFÜL SİGORTA SİSTEMİ

İnsanlar tarih boyunca yoğun emekler harcayarak kazandıkları malları korumaya yönelik çeşitli çabalar sarf etmişlerdir. Kimi zaman savaşlar, kimi zaman doğal afetler, kimi zaman da çeşitli olaylar nedeniyle birikimlerinin zarar gördüğü, hatta yok olduğu durumlar meydana gelmiştir. Sigorta sisteminin ortaya çıkması ile birlikte insanlar artık mallarına çeşitli güvenceler sağlamış olup, İslam dini açısından ise sigorta müessesesi çeşitli şüpheleri ve ihtilaflı görüşleri de beraberinde getirmiştir. İçerdiği belirsizlik nedeniyle bazı İslam alimleri sigortayı dinen yasak görmekte, bazı alimler ise zaruret halinde kerhen uygun görmektedirler.

İslami Sigorta sistemi dünya üzerinde İslami bankacılık anlayışının gelişmeye başlaması ile ortaya çıkmış olup farklı isimlerle anılmakla beraber üzerinde mutabık kalınan ismi Tekafül Sigorta

Sistemi olmuştur. Tekafül kelimesi Arapça kökenli olup “K, F, L” harflerinden türetilmiştir (Yazıcı, 2015:33). Tekafül anlam olarak ise ortaklaşa fayda, ortak sorumluluk manalarında gelmektedir (Kwon, 2007:62). Tekafül sigorta sistemi İslami bankacılık sisteminin önemli bir tamamlayıcısıdır. Konvansiyonel sigorta sisteminin İslami kurallara uygun olarak yardımlaşma ve paylaşma esasıyla teşkil edilmiş halidir (Çalık, 2014: 98). Tekafül sigorta sisteminde amaç kâr elde etmek değil, bir riskin başka biri adına üstlenilmesi prensibi ile müşterek garantinin sağlanmasıdır (Karayazgan, 2008:109).

2. TEKAFÜL MODELLERİ

Tekafül sigorta sistemi temel kriterler birbirine benzemek kaydıyla çeşitli şekillerde farklı bölgelerde uygulanmaktadır. En sık uygulanan Tekafül modelleri Müdarebe Modeli, Vekalet-Acente Modeli ve Karma Model’dir. Bu modeller şu şekilde izah edilebilir;

2.1. Müdarebe Modeli: Bu model İslami finans uygulamalarında karşılaştığımız, taraflardan birinin sermayesini, diğerinin ise emeğini (bilgisini, know-how) ortaya koyduğu emek-sermaye ortaklığıdır. Bu modelde tasarruf sahibi birikiminin bir kısmını anlaşılabilir orandan işletilmek üzere sigorta şirketine verir (%80-%20, %90-%10 gibi). Tekafül sigorta şirketi basiretli tüccar gibi İslami kurallara uygun yatırımlarda paraları değerlendirirken aynı zamanda sigorta şirketleri gibi bireylere güvence sağlamaktadır.

Müdarebe modelinde en önemli unsurlardan biri de kâr paylaşımı esaslarıdır. Müdarebe sisteminde kâr paylaşımı esastır ancak kâr paylaşımından önce işletmenin masraflarının, tazminat ödemelerinin elde edilen gelirden ödenmesi gerekir. Kâr dağıtımını yapılabilmesi için gelirden masrafların ödenmesi ve sonrasında bir fazlalığın kalmış olması gerekmektedir (Kavçak,2009:11).

2.2. Vekalet-Acente Modeli : Bu modelde Müdarebe modelinden farklı olarak sigorta şirketi toplanan fonların bir kısmını (örneğin % 20-25) öncelikli olarak sigorta ücreti olarak almaktadır (Çalık, 2014: 100). Bu ücret sigorta şirketine yapacağı faaliyetler sonucunda kâr

elde edemezse en azından giderlerini karşılayabilme olanağı verdiği için önemlidir.

Bu modelde de müdarebe modelinde olduğu gibi faaliyetlerin sonucunda elde edilen gelir başta belirtilen oranlarda paylaşılabilir. Başta sigorta ücretini almış olan tekafül şirketi çalışanları için faaliyet sonucunda elde edilecek gelir bir nevi performans primi niteliğindedir.

2.3. Karma Modeli: Karma tekafül modeli Müdarebe ve Vekalet-Acente modelinin birlikte kullanıldığı bir modeldir. Bu modelde şirket yapılmış olan vekalet ve müdarebe sözleşmelerine binaen fon yönetimi için ücret alırken hem de anlaşmaya göre kâr'dan pay almaktadır (Aslan, 2015: 105).

3. AAOIFI FAİZSİZ BANKACILIK STANDARTLARI- 26. STANDART İSLAMİ SİGORTA

AAOIFI birkaç İslami finans kuruluşu tarafından 26 Şubat 1990 tarihinde Cezayir'de imzalanan kuruluş sözleşmesi ile faaliyetlerine başlamıştır. 27 Mart 1991 tarihinde ise kar amacı gütmeyen bağımsız tüzel kişiliğe sahip uluslararası bir kuruluş olarak Bahreyn'de tescil edilmiştir (AAOIFI,2012;21).

AAOIFI standartları İslami prensiplere uygun olarak düzenlenmiş 41 standarttan oluşmaktadır. 26. Standart İslami Sigorta ile ilgilidir. Bu standart 3-9 Haziran 2006'da Medineyi Münevvere'de gerçekleştirilen 16. toplantıda kabul edilmiştir (AAOIFI,2012;531). Standart kapsamında İslami Sigorta kavramı detaylıca izah edilmiştir. 26. Standart kapsamında öncelikle İslami finans kuruluşlarının sigorta işlemleri ile ilgili riayet etmeleri gereken kurallar tespit edilmiştir.

"İslami sigorta, belirli rizikolara maruz kalmış şahısların, bu rizikoların gerçekleşmesiyle oluşacak zararların telafi edilmesi noktasında anlaşmalarını sağlayan bir kuruluş olarak faaliyet gösterirken, geleneksel sigorta şirketleri bizzat sigorta işlemlerinden kazanç sağlamayı amaçlayan kuruluşlardır (AAOIFI, 2012; 524)." İslami Sigorta'da (Tekafül) aynı risk grubundaki bireyler arasında kefalet

mantığıyla dayanışma esaslı bir güvence sistemi kurulurken, geleneksel sigorta belirsizlik (garar) içerdiğinden pek çok din alimi tarafından haram olduğuna yönelik hüküm verilmektedir.

İslami sigorta sisteminde, şirketin tüzüğünde, yönetmeliklerde ya da belgelerde açıkça yazılması gereken dini esas ve prensipler maddenin 5.fıkrasında belirtilmiştir (AAOIFI, 2012: 525).

İslami sigorta ile ilgili düzenlemeleri içeren AAOIFI'nın 26.Standardının 12. fıkrası ise sigorta primlerinden artan bakiye tutarı ile ilgilidir. Bu fıkra göre (AAOIFI,2012:530);

12.1 Sigorta primlerinden artan bakiye tutar, sigorta fonu varlıkları arasındadır. Bu tutar üzerindeki tasarruf 5.5 maddesinde yazıldığı şekilde yapılır.

12.2. Sigorta primlerinden artan bakiye tutarının tamamen ya da kısmen sigortalılara dağıtımı poliçede tercih edilen aşağıdaki yollardan biriyle yapılır;

- a) Mali dönem içerisinde tazminat alıp almadıklarına bakılmaksızın ödedikleri katkı paylarına göre bütün sigortalılara dağıtım yapılabilir.
- b) Mali dönem içerisinde hiçbir şekilde tazminat almayan sigortalılara dağıtım yapılıp tazminat alanlara pay verilmeyebilir.
- c) Mali dönem içerisinde ödenen tazminatların düşürülmesinin ardından sigortalıların hepsine dağıtım yapılabilir.
- d) Danışma kurulunun tespit edeceği başka bir yolla da dağıtım yapılabilir.

4. TÜRKİYE'DE FAALİYETTE BULUNAN TEKAFÜL (İSLAMİ SİGORTA) ŞİRKETLERİ VE UYGULAMALARI

Türkiye'de İslami finans kuruluşlarının en önemli temsilcileri olan katılım bankaları İslami sigorta açısından da oldukça önemli kuruluşlardır. Katılım bankalarının İslami prensiplere uygun olarak kullandıkları kredilere konu malların sigortalanmaları sürecinde İslami prensiplere uygun olarak çalışan tekafül sigorta şirketleri ile

çalışması beklenmektedir. Zira katılım bankalarını tercih eden müşterilerin en önemli tercih nedenlerinin İslami prensiplere uygun olan fon kullandırma yöntemleri olduğu düşünülmektedir. Finansman işlemlerinde İslami prensipler açısından duyarlılığı yüksek olan kişilere tekafül sigorta sisteminin anlatılması ve poliçe taleplerinin karşılanması daha kolay bir yoldur.

Araştırmanın bu bölümünde Türkiye'deki katılım bankalarının sigorta işlemlerinde çalıştıkları sigorta şirketleri ve bunların çalışma prensipleri incelenmiştir. Katılım bankalarının internet siteleri incelenerek çalıştıkları sigorta şirketleri hakkında toplanan bilgiler Tablo 1'de gösterilmiştir.

Tablo 1. Katılım Bankaları ve Çalıştıkları Sigorta Şirketleri

Katılım Bankası	Sigorta Şirketi
Al Baraka Türk Katılım Bankası	Katılım Emeklilik ve Hayat A.Ş., Bereket Sigorta A.Ş., HDI Sigorta A.Ş., Neova Sigorta A.Ş., Türkiye Sigorta A.Ş.
Kuveyt Türk Katılım Bankası	Katılım Emeklilik ve Hayat A.Ş., Neova Sigorta A.Ş.
Türkiye Finans Katılım Bankası	Bereket Sigorta A.Ş., Eureka Sigorta A.Ş., Groupama Sigorta A.Ş., HDI sigorta A.Ş., Neova Sigorta A.Ş., Unio Sigorta A.Ş.
Vakıf Katılım Bankası	Bereket Sigorta A.Ş., Neova Sigorta A.Ş., HDI HDI Sigorta A.Ş. Türkiye Sigorta A.Ş.
Ziraat Katılım Bankası	Türkiye Sigorta A.Ş.

Türkiye'de Tekafül sigorta sistemi açısından önemli olan (Katılım bankalarınca sıkça tercih edilen) bazı sigorta şirketleri çalışma prensipleri açısından incelenmiştir. Bu sigorta şirketleri

Bereket Sigorta, Katılım Emeklilik ve Hayat, Neova Sigorta ve Ziraat Sigorta'dır.

4.1. Bereket Sigorta A.Ş.

Bereket Sigorta hizmete sunulan tüm ürünlerde sigortacılık faaliyetlerini kapsayan teknik işlemler için “Vekalet”, yatırım faaliyetlerini içeren işlemlerde ise “Mudarebe” olacak şekilde vekalet/mudarebe karması olacak şekilde hibrit model uygulamaktadır. Bereket Sigorta, dönem sonunda artı bir bakiye kalması durumunda bu bakiyenin, prim sahiplerine payları oranında iadesine öncelik verilmek üzere, danışma kurulunun onaylayacağı esaslar kapsamında tefakül sigortacılığı prensiplerine uygun alanlarda değerlendirilmesini taahhüt eder(<https://www.bereketsigorta.com.tr/katilim-sigortaciligi-sirket-uygulamaları#1082>).Bereket sigorta internet sitesinden yapmış olduğu açıklamada yıllar itibariyle yapılan bakiye iadelerinin verileri netleşince bilgilendirileceğini belirtmektedir.

4.2. Katılım Emeklilik ve Hayat A.Ş.

Şirket yapmış olduğu sigorta organizasyonu ile ilgili olarak Vekalet/Mudarebe Karması (Hibrit) modeli uygulamaktadır. Bakiye iadesi ile ilgili olarak da danışma komitesi tarafından onaylanan kurallar çerçevesinde Katılımcı Risk Fonu Kurulması ve buna ait hesabın işletilmesi kararlaştırılmıştır. Katılımcı risk fonunun katılımcıların tazminat taleplerini karşılayabilecek yeterlilikte olması ve risk fonuna ait masrafları karşılayabilecek düzeyde olmasının yanı sıra dönem sonunda artı bir gelir olması durumunda bu gelir sigortalının katılımı nispetinde kısmen veya tamamen iade edilebilir (<https://www.katilimemeklilik.com.tr/katilim-sigortaciligi/sirket-uygulamaları/>)

4.3. Neova Sigorta A.Ş.

Neova sigorta şirketi sigortacılık faaliyetlerini kapsayan teknik işlemlerde “Ücretli Vekalet”, yatırım faaliyetlerini içeren mali işlemlerde ise “Mudarebe” modelini uygulamaktadır (<http://www.neova.com.tr/hakkimizda/katilim-sigortaciligi>).

Şirket sigortacılık sistemi ile topladığı primleri risk fonunda biriktirmektedir. Bakiye iadesi, dönem sonunda fondan o dönemdeki sigortacılıkla ilgili masraflar ve giderler düşüldükten sonra artı bakiye kalması halinde bu tutarın o dönem katılımcılara katılım paylarına göre belirli matematiksel hesaplamalara istinaden dağıtılmaktadır. Aşağıda Tablo 2’de Neova sigortanın son yıllarda elde ettiği bakiyeyi değerlendirmeleri gösterilmiştir.

TABLO 2.Neova Sigorta A.Ş.Yıllar İtibariyle Bakiye Değerlendirme Alanları

	Toplam Bakiye	Katılımcılara Dağıtılan	Bağış	Bağış Yapılan Kurum	Fona İade
2010	-9.134.136	-	-	-	
2011	-8.958.525	-	-	-	
2012	3.080.908	-	-	-	
2013	15.0412.043	-	-	-	
2014	1.129.302	292.045	500.000	Soma maden faciası mağdurları	337.257
2015	-3.321.266	-	-	-	
2016	53.481.952	5.000.000	-	-	48.481.952

Kaynak: <http://www.neova.com.tr/hakkimizda/katilim-sigortaciligi>

5. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Türkiye’de Tekafül sigorta sistemi yeni gelişmekte olan bir alan olması itibariyle katılım bankalarının uygulamaları ile desteklenmesi önem arz etmektedir. Katılım bankası müşterilerinin İslami finansal ürünlere duyarlılıkları nedeniyle bu kurumları tercih ettikleri düşünüldüğünde İslami sigorta ürünlerini de kolaylıkla tercih edebilecekleri düşünülebilir.

Katılım sigortacılığı sisteminde toplanan primler teberru(bağış) mahiyetinde kabul edilmekte olup toplanan bu tutarlar risk fonunda biriktirilmektedir. Bakiye iadesi; dönem sonunda, fondan o dönemdeki sigortacılıkla ilgili masraf ve giderler(hasar ödemeleri vb.) düşüldükten sonra, artı bakiye kalması halinde bu tutarın o dönem katılımcılarına katılım paylarına göre belirli matematiksel

hesaplamalara istinaden dağıtılmasıdır (<http://www.neova.com.tr/hakkimizda/katilim-sigortaciligi>).

Tekafül sisteminde, geleneksel sigorta sisteminden farklı olarak toplanan fonların sahipliği katılımcıya aittir. Bu nedenle toplanan fonlardan, masraflar, hasar ödemeleri vb. giderler düşüldükten sonra bir bakiye artıyorsa, bu bakiyenin katılımcılara dağıtılması gerekmektedir. Tekafül sigorta şirketlerinin çalışma prensiplerinin fihhi açıdan kriterlerini belirlemiş olan AAOIFI standartlarının 26. maddesi 5.5 fıkrasına göre ise Tekafül şirketinin artan bakiyeden pay alması doğru değildir. Bunun aksine artan bakiyeden tekafül şirketlerinin de pay alabileceği ile ilgili görüşler bulunmakla birlikte, aynı zamanda Malezya, Suudi Arabistan, Endonezya ve İran gibi ülkelerde uygulanmaktadır (Frenz & Soualhi,2010:176).

Türkiye’de halihazırda Tekafül şirketleri Danışma kurullarının uygunlukları doğrultusunda artan bakiyeleri değerlendirme yoluna gitmiş olup genellikle Risk Sigortası Fonu kurma yoluyla gelecek dönemlerde oluşabilecek hasar ödemelerinde sıkıntı yaşamamak için tedbir almış durumdadır. Neova sigorta şirketi 2014 yılından bu yana hali hazırda artan bakiye üzerinden katılımcılara ödeme yapmaktadır.

Tekafül sistemindeki modelleri ele aldığımızda; ilk model olan müdarebe modelinde tekafül şirketinin başta belirlenen kâr oranı esasına göre gelir elde etmesi söz konusudur. İkinci model olan vekalet modelinde, vekalet ücreti olarak gelir elde etmektedir. Üçüncü model olan karma yöntemde ise hem başta belirlenen kâr oranı üzerinden hem de vekalet ücreti üzerinden gelir elde etmektedir. Bunun dışında her ne kadar dünya uygulamaları olsa da tekafül şirketinin artan bakiyeden pay alması caiz görülmemektedir.

Tekafül sigorta şirketlerine katılımcıların bağış(teberru) yaptığı bir sistemde hangi dayanağa istinaden tekafül sigorta şirketinin pay aldığı tartışma konuları içerisinde yer almaktadır (Kaya vd., 2017:160).

Türkiye’de Tekafül şirketlerinin yeni yeni kurulmaya ve sayılarının artmaya başladığı düşünülürse artan bakiyelerden bu kurumların pay almaları kurumların finansal yapılarının güçlenmeleri açısından önemli olabilir. Ancak Tekafül şirketlerinin kendi finansal yapılarını güçlendirmekten daha önemli görevleri sektörde müşterilerin beklentilerini karşılayarak daha çok müşteri tarafından tanınmaktır. Bunun yanı sıra faiz hassasiyeti olduğu için tekafül sigorta sistemini tercih eden katılımcıların bu sisteme olan güvenleri zedelenmemelidir. Bu doğrultuda şirketlerin artan bakiyelerden pay almamaları müşterilere dağıtmasının daha faydalı olacağı düşünülmektedir.

Sonuç olarak artan bakiyeden sigorta şirketinin pay alması AAOIFI standartlarına göre caiz değildir. Artan bakiyenin şirket bünyesinde tutulması tekafül şirketlerine finansal açıdan avantaj sağlayacak olmasına rağmen fıkhen uygun bulunmadığı için yapılmaması gerektiği düşünülmektedir. Artan bakiye sigorta şirketi paylaştırılmak yerine müşterilere dağıtılsa sigorta sektöründe müşteriler tarafından olumlu bir davranış olarak algılanıp, bu kurumların daha çok tercih edilmesi noktasında katkı sağlayabilir. Artan bakiyeden tekafül şirketlerinin pay alma eğilimleri değerlendirildiğinde, bunun şirketin kârlılığını arttırması ve finansal anlamda büyüüp güçlenmesi amaçlandığı yorumu yapılabilir. Bu anlamda farklı bir yol denenerek, fıkhi esaslara uygun şekilde artan bakiyenin farklı ticari alanlarda kullanılması ve buradan elde edilen gelirlerin hem katılımcılara hem de tekafül şirketine kâr olarak dönmesi sağlanabilir. Bunun sağlanması durumunda hem tekafül şirketleri büyüyerek rekabet edebilme avantajına sahip olacak hem de fıkhen bir sakınca kalmayacaktır. Ayrıca sektörel olarak pazar payını artırması mümkün olacaktır.

KAYNAKÇA

AAOIFI, (2012), “Faizsiz Bankacılık Standartları”, Türkiye Katılım Bankaları Birliği Yayın No:2

Aslan, H, (2015), “Türkiye’de Tekafül (İslami Sigorta) Uygulamaları: Problemler ve Çözüm Önerileri, *Uluslararası İslam Ekonomisi ve Finansı Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 93-117

Çalık, A, (2014), “Katılım Bankalarında Sigorta Uygulamaları ve Tekâfül Sigorta Sistemi” *Finans Politik & Ekonomik Yorumlar*, 51 (587), 95- 106

Frenz,T. & Soualhi,Y. (2010), “Takaful and Retakaful:Principles and Practices” 2nd Edition. Kuala Lumpur, Malaysia:Munich RE

Karayazgan, A, (2008), “Takaful (İslami Sigorta)”, *Sigorta Araştırmaları Dergisi*, 4

Kavçak, G, (2009), Malezya’da Sigortacılık Sektörünün İncelenmesi ve Ekonomik Büyümeye Etkileri, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: Marmara Üniversitesi Bankacılık ve Sigortacılık Enstitüsü

Kaya, S, vd., (2017), “Tekâfül Teori ve Uygulama”, İstanbul: Ensar Yayınevi

Kwon,W,J, (2007), “Islamic Principle and Takaful Insurance: Re-Evaluation”*Journal of Insurance Regulation*, 26(1), 53-81

Yazıcı, S, (2015), “Tekafül Sigortacılığında Ürün Geliştirme” İstanbul: Marmara Üniversitesi Bankacılık Sigortacılık Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi

<https://www.bereketsigorta.com.tr/katilim-sigortaciligi-sirket-uygulamalari#1082>

<https://www.katilimemeklilik.com.tr/katilim-sigortaciligi/sirket-uygulamalari/>

<http://www.neova.com.tr/hakkimizda/katilim-sigortaciligi>